

Kulturdepartementet

Yttrande över En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Landstinget i Kalmar län har beretts möjlighet att yttra sig över ”En inkluderande kulturskola på egen grund”, SOU 2016:69.

Landstinget är positivt till en gemensam kraftsamling och en nationell strategi om samarbete för att stärka kulturskolorna. Staten kan genom rätt insatser bidra till att kulturskolans värde erkänns som en betydelsefull arena för barns och ungas möte med konst och kultur på fritiden. Kulturskolans verksamhet spelar en viktig roll för kommunal kulturutveckling i samarbete med annan kulturverksamhet och skolan. Såväl kommunal som regional kulturverksamhet måste alltid utvecklas och förändras i takt med samhället för att kunna medverka till en positivt och inkluderande samhällsklimat.

Kulturskolan ska både attrahera och vara möjlig att delta i oavsett var man bor eller vilken ekonomisk eller kulturell bakgrund man har. Därför måste samhällsstödet formas med utgångspunkt från barns och ungdomars rätt att delta. Utredningen har istället byggt förslaget från ett omvänt perspektiv med detaljstyrning av såväl regionala som kommunala insatser för att få önskad effekt. Förutsättningarna skiftar för kommunerna, därför måste det också finnas olika lokala lösningar för kulturskolans verksamhet. För många mindre kommuner i glesbygd är förutsättningarna för ett rikt utbud till barn och unga att det finns en samverkan mellan skola, kulturskola och andra kulturaktörer. Kulturskolan är för många barn och unga grunden till ett yrke inom konst/kultur, en kreativ kompetens för utveckling inom helt andra yrken eller en bas för ett liv med ett aktivt kulturutövande. Därför är det nödvändigt att satsningar görs utifrån barnens perspektiv.

Landstinget i Kalmar län lämnar följande kommentarer till utredningens förslag:

- För att nå en demokratisk likvärdighet i hela landet är vägledande nationella mål viktiga. De nationella målen måste fokusera på vad som ska uppnås. I utredningen formuleras målen med utgångspunkt från hur kulturskolan ska bedrivas. Bland annat föreslås att

kulturskolan ska bedrivas på barn och ungas fria tid och ha verksamhet inom tre eller flera konstarter. För att denna bredd ska vara möjlig i små kommuner krävs en samverkan med fler aktörer, till exempel annan kulturverksamhet och skolan. Målet om ett brett kulturutbud bör kvarstå, men i alla kommuner kan det inte rymmas inom kulturskolans ram. Att slå fast att verksamheten ska bedrivas i grupp är en begränsande skrivning som bör tas bort.

- Det är bra med en sammanlänkande infrastruktur för att möta kulturskolornas behov av kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte, samverkan och uppföljning.
- För att öka bredd och kunskap i kulturskolornas utbud är det viktigt att skapa fortbildningsmöjligheter för kulturaktörer som saknar pedagogisk kompetens och därmed vidga deras verksamhetsfält inom kulturskolorna.
- Det är bra att ansvaret på nationell nivå förtydligas. Det är viktigt att främja forskning samt att samla, analysera och förmedla statistik inom området till stöd för kommunerna. Det bör ske i samverkan med likartad verksamhet för att skapa synergieffekter och resurseffektivitet, till exempel övrig kulturstatistik, kulturskolerådets och lärarförbundets statistik
- Det är bra att skapa möjligheter för kommunala kulturskolor att söka utvecklingsbidrag tillsammans med en regional samordnande aktör liksom möjligheten till begränsade verksamhetsbidrag till små kommuners kapacitets- och kvalitetshöjande förbättringar.
- Landstinget ser behovet av en regional samordning och är positiva till rollen som regional samordnare av kulturskolorna i länet förutsatt att det tillförs medel för finansiering. Vi ställer oss däremot tveksamma till öronmärka medel inom samverkansmodellen, eftersom det går emot modellens grundprinciper avseende detaljstyrning. Vi föreslår istället en ökning av det generella bidraget, för prioritering på regional nivå.
- Utredningen föreslår ett nationellt kulturskolecentrum. Formerna för detta bör diskuteras vidare. Det är viktigt att på nationell nivå formalisera dialogen med kulturskolerådet och hitta formen för stöd till kommunerna.
- Stödet ska syfta till att ge likvärdiga förutsättningar och stärka de små kommunernas möjligheter att erbjuda kulturskola.